

Milieueffectrapportage

Deel A2: Jachthavenontwikkeling Cadzand-Bad

projectnr. 246830
versie 6
26 februari 2013

Opdrachtgever

Yacht@Cadzand-Bad B.V.
p/a Smedekensbrugge 10
NL - 4527 GE Aardenburg

datum vrijgave
26 februari 2013

beschrijving versie 6
Definitief

goedkeuring
dr. ir. L.T. Runia

vrijgave
ir. H.A.M. van de Wetering

Colofon

Projectgroep bestaande uit:

dr. ir. L.T. Runia
drs. V.A. Maronier

Datum van uitgave: 26 februari 2013

Contactadres:

Beneluxweg 7
4900 AA Oosterhout
Postbus 40

Copyright © **Ingenieursbureau Oranjewoud**

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

blz.

Samenvatting

1	Inleiding	9
1.1	Kustversterking en jachthavenontwikkeling Cadzand-Bad	9
1.2	Waarom een milieueffectrapportage?	9
1.3	Twee procedures	11
1.4	De alternatieven	11
1.5	Leeswijzer	11
2	Jachthaven Cadzand-Bad	13
2.1	Ontwikkelingen in badplaats Cadzand Bad	13
2.2	Planvorming jachthavenontwikkeling	13
2.3	Alternatieven in het MER	15
3	Beschouwing jachthaven Cadzand-Bad	17
3.1	De effecten samengevat	17
3.2	Het voorkeursalternatief	19
3.3	Doelbereik	23
3.4	Kosten	23
3.5	Mitigatie	24
4	Procedure en vervolg	25
4.1	De m.e.r.-procedure	25
4.2	Vervolg van de procedure	27
4.3	Leemtes in kennis	27
4.4	Evaluatie	27

Figuur S.1 Luchtfoto van het plangebied [Waterschap Scheldestromen]

Figuur S.2 Bovenaanzicht plangebied (rode delen) [Googlemaps]

Samenvatting

S. 1 Kustversterking en jachthavenontwikkeling Cadzand-Bad

De kust van West Zeeuws-Vlaanderen is door het voormalige waterschap Zeeuws-Vlaanderen in 2005 getoetst aan de destijds nieuwe randvoorwaarden waaraan duinen en dijken moeten voldoen. Gebleken is dat vijf kustvakken, waaronder Cadzand-Bad, niet meer voldoen aan de veiligheidsnorm. Een versterking van deze vakken is derhalve nodig om de veiligheid in het achterland te waarborgen. In dat kader is het waterschap Scheldestromen voornemens om de kust bij Cadzand-Bad te versterken. Bij Cadzand-Bad bestaat de kustversterking uit het vergroten en versterken van de strekdammen bij het uitwateringsgemaal en het versterken van de zeewering aan weerszijden van het gemaal.

Yacht@Cadzand-Bad B.V. heeft in het verlengde van het voornemen voor de kustversterking onderzoek gedaan naar de mogelijkheid om tussen de strekdammen bij het uitwateringsgemaal een jachthaven aan te leggen. Een jachthaven kan de toeristisch-recreatieve functie van Cadzand-Bad verder versterken.

Het plangebied bestaat uit een suatiegeul, twee strekdammen en de kust aan weerszijde van het gemaal (zie figuren S.1 en S.2). Het gebied ligt voor het grootste deel in de gemeente Sluis, maar voor een klein deel in de gemeente Vlissingen. De voorgenomen jachthaven ligt volledig in de gemeente Sluis.

S. 2 Twee procedures

Dit MER is opgesteld voor twee verschillende, maar nauw samenhangende besluiten. Het MER bestaat daarom uit twee hoofdrapporten (deel A1 en deel A2) en één gezamenlijk achtergrondrapport (deel B).

Deze opbouw (twee hoofdrapporten en één achtergrondrapport) komt voort uit de tweeledigheid van de voorgenomen activiteit en de daaraan gekoppelde besluiten. De voorgenomen activiteit betreft:

- 1) een verdere uitwerking van de kustversterking Cadzand-Bad, zoals deze voortkomt uit het kustversterkingprogramma 'Zwakke Schakels West Zeeuws Vlaanderen' dat door GS is goedgekeurd in 2008 (*het 'kustveiligheidsdeel'*) en
- 2) het ontwikkelen van een jachthaven tussen de strekdammen van het uitwateringskanaal, als vervolg op de aanpassing van de strekdammen (*het 'recreatieve deel'*)

De ontwikkeling ten aanzien van de kustveiligheid wordt door het waterschap vastgelegd in het nog te wijzigen kustversterkingsplan, de jachthaven in het bestemmingsplan van de gemeente. Hiermee is het MER zowel gekoppeld aan de wijziging van het kustversterkingsplan als aan het bestemmingsplan. Voor de jachthaven wordt als referentie gehanteerd het alternatief voortkomende uit het nog te wijzigen kustversterkingsplan.

S. 3 De alternatieven

Op grond van de Wet milieubeheer (Wm) dienen in het kader van de milieueffectrapportage alternatieven voor de voorgenomen activiteit te worden beschreven en met elkaar worden vergeleken. Voortkomend uit de tweeledigheid van de voorgenomen activiteit is een drietal alternatieven samengesteld. Het eerste alternatief is 'HWBP' (Hoogwater-beschermingsprogramma) genaamd en is tot stand gekomen door optimalisatie van het principe-ontwerp uit het KVP. Het alternatief 'HWBP' dient als referentie voor de jachthaven. Bij de totstandkoming van de jachthavenalternatieven is uitgegaan van een maximaal en minimaal aantal ligplaatsen en daarmee de grootte van de jachthaven. Hierdoor wordt de bandbreedte aan mogelijke effecten ten opzichte van het alternatief 'HWBP' in beeld gebracht. De alternatieven zijn weergegeven in de figuren S.3 t/m S.5.

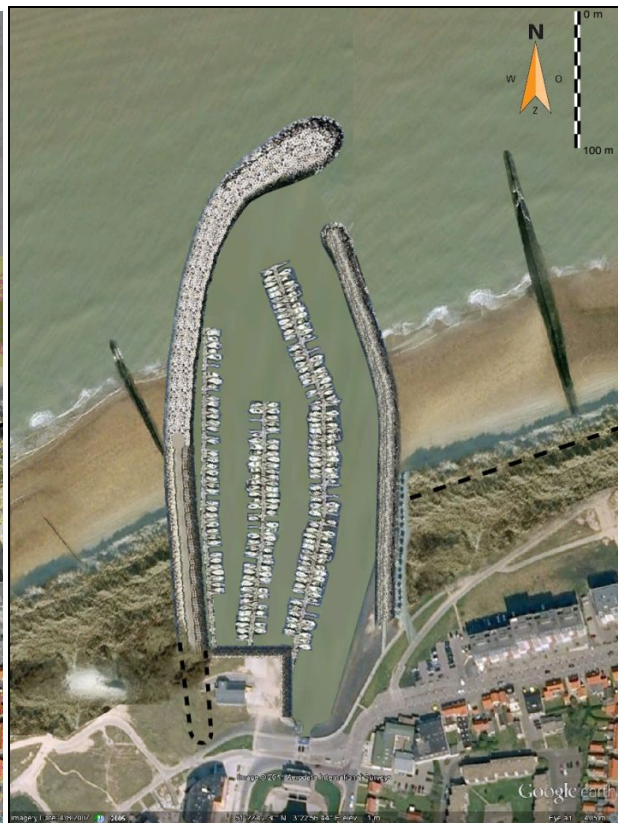
Figuur S.3 Alternatief 'HWBP' [Svašek Hydraulics, 2012]

Figuur S.4 Alternatief 'jachthaven smal' [Svašek Hydraulics, 2012]

Figuur S.5 Alternatief 'jachthaven breed' [Svašek Hydraulics, 2012]

Figuur S.6 Voorkeursalternatief [Svašek Hydraulics, 2012]

S. 4 De effecten samengevat

In het Milieueffectrapport (deel B) zijn de alternatieven 'HWBP', 'jachthaven smal' en 'jachthaven breed' beoordeeld op de milieueffecten. Onderstaand wordt nader ingegaan op de effecten van de alternatieven 'jachthaven smal' en 'jachthaven breed'. De effecten zijn beschouwd ten opzichte van het alternatief 'HWBP' (de referentie).

Figuur S.1 Overzicht effecten jachthaven Cadzand-Bad (+ is positieve effecten ten opzichte van referentiesituatie, - is negatieve effecten ten opzichte van referentiesituatie)

Thema	Aspecten	Beoordelingscriterium	Alternatief 'Jachthaven smal'	Alternatief 'Jachthaven breed'
Kustveiligheid- en onderhoud	Beheer en onderhoud	De mate waarin beheer en onderhoud nodig zijn	0/-	0/-
	Robuustheid	Termijn waarbinnen veiligheidsnorm 1:4.000 wordt gegarandeerd	0	0
	Toekomstvastheid	De flexibiliteit van het ontwerp	0	0
	Toetsbaarheid	Mogelijkheid om de primaire kering concreet en formeel te kunnen toetsen	0	0
Verkeer	Bereikbaarheid auto	Verandering I/C capaciteit op toeleidende wegen en kruisingen	0	0
	Kwaliteit langzaam verkeersverbindingen	Bijdrage aan knooppuntfunctie langzaam verkeer	0	0
	Parkeercapaciteit	Capaciteit in relatie tot parkeeraanbod	0	0
	Nautische veiligheid	Effect op de nautische veiligheid	0	0
Woon- en leefmilieu	Geluid jachthaven	Berekening op basis van gecumuleerde geluidbronnen	0	0
	Wegverkeerslawaaï	Berekening op basis van verkeersintensiteiten	0	0
	Luchtkwaliteit	Emissies fijnstof en stikstofdioxide	0	0
	Lichtuitstraling	Verstrooiing licht	0/-	-
	Veiligheid	Risicocontour brandstoftanks	0	0
		Zwemveiligheid	0	0
Natuur	Natura 2000 gebieden	Effect op Natura 2000 gebieden	-	-/-
	EHS	Effect op EHS gebieden	0	0
	Beschermde soorten	Effect op beschermde soorten	0	0
Bodem en water	Grondbalans	Effect op grondbalans	0	0
	Bodemkwaliteit	De chemische en fysische kwaliteit van de vrijkomende grond	0	0
	Waterkwaliteit	Effecten op de waterkwaliteit in de aanlegfase	-	-/-
		Effecten op de waterkwaliteit in de gebruiksfase	0	0
Ruimtelijke kwaliteit	Ruimtelijke structuur	Mate waarin de landschappelijke stedenbouwkundige structuur wordt aangetast dan wel versterkt	++	0
	Ruimtelijk beeld	De mate waarin zichtlijnen van openbare ruimtes en verblijfseenheden verstoord worden	++	0
Cultuurhistorie en archeologie	Cultuurhistorie	Effect op cultuurhistorische waarden	0	0
	Archeologie	Effect op archeologische waarden	0	0
Overige aspecten	Recreatie	Bijdrage aan het recreatief product Cadzand-Bad	++	+++
	Sociale veiligheid	Effecten op sociale controle en sociale veiligheid	+	+
	Hinder tijdens aanleg	(Onderwater)geluid en trillingen	-	-

S. 5 Voorkeursalternatief

Op basis van de uitkomsten van dit MER, de economische haalbaarheidsstudie voor de jachthavenontwikkeling Cadzand-Bad, overleg met de gemeente Sluis en het waterschap Scheldestromen heeft Yacht@Cadzand-Bad B.V. geconcludeerd dat er voldoende basis is om door te gaan met de ontwikkeling van de jachthaven. Naar aanleiding daarvan en in overleg met de gemeente Sluis heeft het waterschap Scheldestromen besloten de plannen voor het kustversterkingsplan zodanig te maken dat binnen de strekdammen bij het gemaal ruimte wordt geboden voor een jachthaven. Dit sluit aan bij het beleid voor de kustversterking, om daar waar mogelijk de kustversterking te laten bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving.

Het waterschap Scheldestromen en de initiatiefnemers van de jachthaven hebben, in samenspraak met de gemeente Sluis, een voorkeursalternatief ontwikkeld. Dit voorkeursalternatief heeft, kort samengevat, een sterke meerwaarde voor de recreatieve functie van Cadzand-Bad, leidt tot een betere ruimtelijke kwaliteit, voldoet aan de eisen van kustveiligheid en heeft -in vergelijking met het alternatief 'HWBP'- nagenoeg geen negatieve milieugevolgen. Figuur S.6 laat het voorkeursalternatief voor de jachthaven zien. De strekdammen sluiten op hetzelfde punt aan op de duinen en dijken als in het alternatief 'jachthaven smal', maar kennen een bolle vorm in plaats van een holle vorm. Daardoor is er meer ruimte binnen de strekdammen voor een jachthaven, terwijl de verbeteringen in de ruimtelijke kwaliteit die in het alternatief 'jachthaven smal' zitten, gehandhaafd kunnen blijven. Morfologisch heeft een bolle vorm een licht positief effect ten opzichte van een holle vorm.

S. 6 Doelbereik, kosten en mitigatie

Doelbereik

De hoofddoelen van de jachthaven Cadzand-Bad zijn:

1. het realiseren van een toeristische economische impuls en;
2. het creëren van een bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit van Cadzand-Bad.

Beide jachthaven alternatieven dragen bij aan de recreatieve waarde van zowel Cadzand-Bad als de gehele Zwinregio. Hiermee draagt de jachthaven bij aan het realiseren van een toeristische economische impuls. De effecten van het alternatief 'jachthaven smal' en het alternatief 'jachthaven breed' zijn respectievelijk positief (++) en zeer positief (+++) ten aanzien van dit doel.

Kosten

In de voorbereiding van de plannen is een kostendoorrekening gemaakt van de (extra) kosten als gevolg van de aanleg van de jachthaven. Deze kosten worden als volgt geraamd:

Meerprijs kosten strekdammen	€ 2,7 miljoen
Inrichting Jachthaven	€ 1,5 miljoen
Onderzoekskosten en reserve	€ 0,3 miljoen
Totale investering	€ 4,5 miljoen

Deze investering wordt voor de helft afgedekt door een bijdrage uit het Investeringsfonds Cadzand tot een maximum van € 2,25 miljoen. Het raadsbesluit van 27 oktober 2011 garandeert dit. Voor de andere helft van de investering hebben private investeerders € 2,25 miljoen ingelegd in Yacht@Cadzand-Bad B.V. De jachthavenontwikkeling is daarmee financieel afgedekt.

Mitigatie

Mogelijke mitigerende maatregelen zijn:

- Verstoring EHS mitigeren door tijdens de aanlegwerkzaamheden zo veel mogelijk via het water aan te voeren en het verkeer van en naar de jachthaven niet via de wegen langs het kanaal te leiden.
- Een professionele en kwaliteitsvolle vormgeving van het havenplateau.

S. 7 Doorkijk naar de toekomst, leemtes in kennis en evaluatie

Vervolg procedure

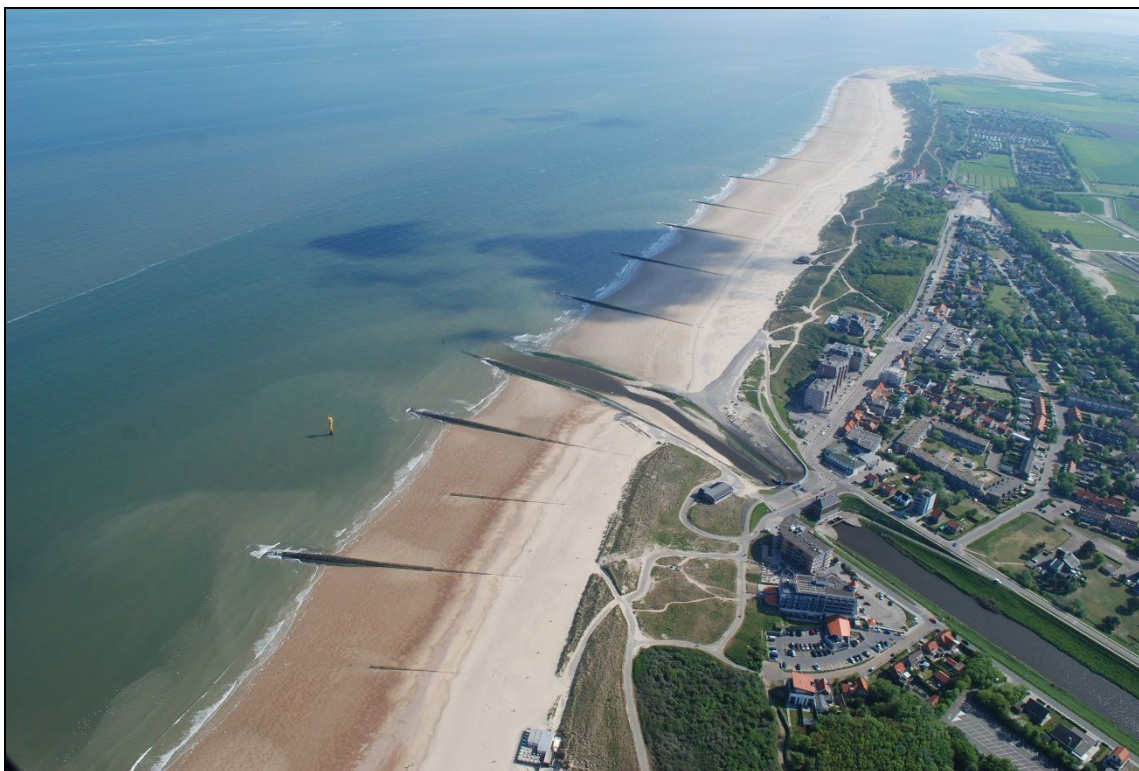
Het voorkeursalternatief zoals gepresenteerd in figuur S.6 wordt vastgelegd in het bestemmingsplan voor de jachthaven en verder uitgewerkt .

Leemtes in kennis

In de totstandkoming van het MER zijn diverse onderzoeken verricht die leiden tot onderbouwing van de gepresenteerde resultaten. Elk onderzoek kan weer verfijnd worden, maar er is voor het huidige MER geen sprake van leemtes in kennis. Wel zijn er aandachtspunten geformuleerd, die bij de verdere uitwerking betrokken kunnen worden. Zo zal nadere aandacht besteed worden aan de zwemveiligheid nabij de strekdammen, vanuit de wetenschap dat neervorming ter plaatse niet te voorkomen is.

Evaluatie

Wettelijk bestaat bij activiteiten die worden voorbereid met behulp van m.e.r. de verplichting om evaluatieonderzoek te (laten) verrichten. In een milieueffectrapport wordt daarom een opzet voor een evaluatieprogramma opgenomen. De kustversterking Cadzand-Bad wordt opgenomen in het langjarige monitoringprogramma Zwakke Schakels, waarbij de morfologische ontwikkeling wordt gevolgd. Omdat er sprake is van een zeewaartse uitbouw van de kustversterking, zal de BasisKustLijn ter plaatse worden gewijzigd. Voor de jachthaven wordt in een anterieure overeenkomst een exploitatie van minimaal 10 jaar gegarandeerd.

Figuur 1.1 Luchtfoto van het plangebied [Waterschap Scheldestromen]

Figuur 1.2 Bovenaanzicht plangebied (rode delen) [Googlemaps]

1 Inleiding

1.1 Kustversterking en jachthavenontwikkeling Cadzand-Bad

De kust van Zeeuws-Vlaanderen is door het waterschap Scheldestromen in 2005 getoetst aan de des-tijds nieuwe randvoorwaarden waaraan duinen en dijken moeten voldoen. Gebleken is dat vijf kustvak-ken, waaronder Cadzand-Bad, binnen 50 jaar niet meer voldoen aan de veiligheidsnorm. Een versterking van deze vakken is derhalve nodig om de veiligheid voor het achterliggende land te waarborgen. In dat kader is het waterschap Scheldestromen voornemens om de kust bij Cadzand-Bad te versterken. Bij Cad-zand-Bad bestaat de kustversterking uit het vergroten en versterken van de strekdammen bij het uitwa-teringsgemaal en het versterken van de zeewering aan weerszijden van het gemaal.

De Stichting Promotie Cadzand heeft in het verlengde van het voornemen voor de kustversterking onderzoek gedaan naar de mogelijkheid om tussen de strekdammen bij het uitwaterend gemaal een jachthaven aan te leggen. Een jachthaven versterkt de toeristisch-recreatieve functie van Cadzand-Bad verder. Het initiatief van de Stichting Promotie Cadzand is overgenomen door Yacht@Cadzand-Bad N.V.

Het plangebied bestaat uit een suatiegeul, twee strekdammen en de kust aan weerszijde van het gemaal (zie figuren 1.1 en 1.2). Het gebied ligt voor het grootste deel in de gemeente Sluis, maar voor een klein deel in de gemeente Vlissingen. De voorgenenomen jachthaven ligt volledig in de gemeente Sluis.

1.2 Waarom een milieueffectrapportage?

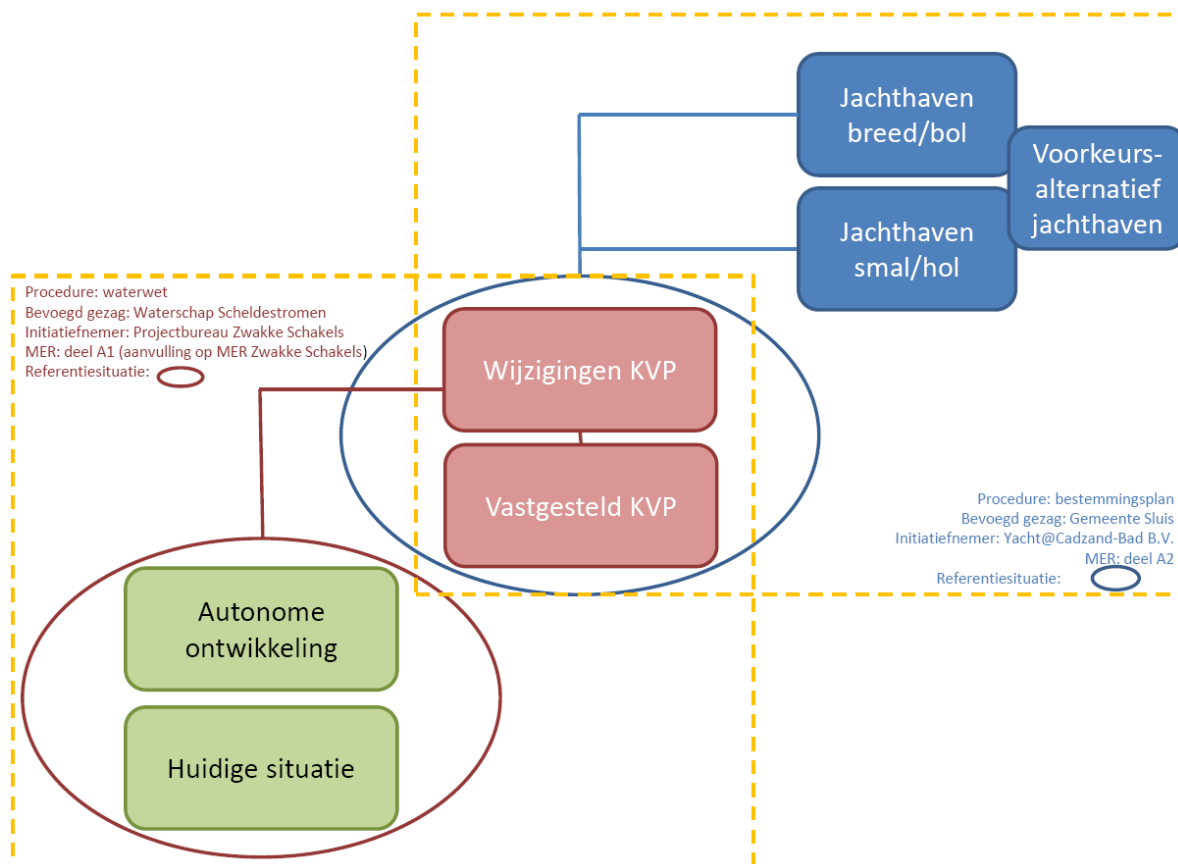
Op grond van artikel 7.2 Wm zijn activiteiten aangewezen, die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu dan wel waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. In het besluit m.e.r. zijn daartoe onder meer de volgende aangewezen activiteiten relevant:

- D12. De aanleg, wijziging of uitbreiding van kustwerken om erosie te bestrijden, van maritieme werken die de kust kunnen wijzigen door de aanleg van onder meer dijken, pieren, havenhoofden en van andere kustverdedigingswerken, met uitzondering van het onderhoud of herstel van deze werken (deze is van toepassing op de aanleg van de strekdammen);
- D10. De aanleg, wijziging of uitbreiding van jachthavens in gevallen waarin sprake is van 100 ligplaatsen of meer (deze is van toepassing op de ontwikkeling van de jachthaven).

De voorgestane ontwikkeling van de jachthaven vindt plaats voor de kust van Cadzand, deels in het Natura 2000-gebied 'Westerschelde & Saefinghe' en nabij de Natura 2000-gebieden 'Zwin & Kievittepolder', het Zwin in België en de Vlake van de Raan. Effecten op de Natura 2000 gebieden kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Het opstellen van een zogeheten passende beoordeling is derhalve noodzakelijk.

Op grond van het bovenstaande is sprake van de verplichting om een milieueffectrapport (MER)¹ op te stellen. Yacht@Cadzand-Bad B.V. wil de milieueffecten op voorhand goed in beeld brengen en geeft daarmee het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming.

¹ M.e.r. staat voor de procedure van de milieueffectrapportage, MER voor het rapport.

1.3 Twee procedures

Dit MER is opgesteld voor twee verschillende, maar nauw samenhangende besluiten. Het MER bestaat daarom uit twee hoofdrapporten (deel A1 en deel A2) en één gezamenlijk achtergrondrapport (deel B).

Deze opbouw (twee hoofdrapporten en één achtergrondrapport) komt voort uit de tweeledigheid van de voorgenomen activiteit en de daaraan gekoppelde besluiten. De voorgenomen activiteit betreft:

- 1) een verdere uitwerking van de kustversterking Cadzand-Bad, zoals deze voortkomt uit het kustversterkingprogramma 'Zwakke Schakels West Zeeuws Vlaanderen' dat is vastgesteld op 2 september 2008 (*het 'kustveiligheidsdeel'*) en
- 2) het ontwikkelen van een jachthaven tussen de strekdammen van het uitwateringskanaal, als vervolg op de aanpassing van de strekdammen (*het 'recreatieve deel'*).

De ontwikkeling ten aanzien van de kustveiligheid wordt door het waterschap vastgelegd in het nog te wijzigen kustversterkingsplan, de jachthaven in het bestemmingsplan van de gemeente. Hiermee is het MER zowel gekoppeld aan de wijziging van het kustversterkingsplan als aan het bestemmingsplan.

De bestaande situatie tussen de strekdammen is ongeschikt om te worden ingericht als jachthaven. De aanpak van de strekdammen die nodig is voor de kustversterking, biedt een kans voor het aanleggen van een jachthaven. De mogelijkheid voor de aanleg van een jachthaven is afhankelijk van de vormgeving van de strekdammen. Aangezien er een relatie bestaat tussen beide ontwikkelingen, maar de besluiten waaraan deze gekoppeld zijn verschillen (met verschillende initiatiefnemers en verschillende bevoegd gezagen) is besloten het MER zo op te stellen dat de procedure van de wijziging van het kustversterkingsplan kan worden losgekoppeld van de procedure voor de jachthaven. Wel worden de effecten in samenhang beschouwd. Voor de jachthaven wordt als referentie gehanteerd het alternatief voortkomende uit het te wijzigen kustversterkingsplan.

1.4 De alternatieven

Op grond van de Wet milieubeheer (Wm) dienen in het kader van de milieueffectrapportage alternatieven voor de voorgenomen activiteit te worden beschreven en met elkaar worden vergeleken. Voortkomend uit de tweeledigheid van de voorgenomen activiteit is een drietal alternatieven samengesteld. Het eerste alternatief is 'HWBP' (Hoogwater-beschermingsprogramma) genaamd en is tot stand gekomen door optimalisatie van het principe-ontwerp uit het KVP. Het Alternatief 'HWBP' dient als referentie voor de jachthaven. Bij de totstandkoming van de jachthavenalternatieven is uitgegaan van een maximaal en minimaal aantal ligplaatsen en daarmee de grootte van de jachthaven. Hierdoor wordt de bandbreedte aan mogelijke effecten ten opzichte van het alternatief 'HWBP' in beeld gebracht. De alternatieven zijn weergegeven in de figuren 1.3 t/m 1.5. Voor een nadere beschrijving van de alternatieven wordt verwezen naar deel B van het MER.

1.5 Leeswijzer

Onderhavige rapportage is het hoofdrapport deel A2. Het hoofdrapport deel A2 bevat een beschouwing van de milieueffecten die samenhangen met realiseren van een jachthaven tussen de (nieuwe) strekdammen. Naast de aanleiding en context van de jachthaven wordt ingegaan op de m.e.r.-procedure zoals deze gekoppeld is aan het bestemmingsplan. Vervolgens zijn de effecten samengevat weergegeven in de beschouwing. Hier wordt ook ingegaan op de het voorkeursalternatief en de samenhang met de kustversterking. Tot slot wordt ingegaan op het vervolg van de procedure.

Figuur 1.3 Alternatief 'HWBP' [Svašek Hydraulics, 2012]

Figuur 1.4 Alternatief 'jachthaven smal' [Svašek Hydraulics, 2012]

Figuur 1.5 Alternatief 'jachthaven breed' [Svašek

2 Jachthaven Cadzand-Bad

De voorgenoemde activiteit zoals deze in dit MER wordt onderzocht is tweeledig. Het betreft:

- *de verdere uitwerking van versterkingsmaatregelen voor Cadzand-Bad, zoals opgenomen in het Kustversterkingsplan 'Zwakke Schakels West Zeeuwsch Vlaanderen' en*
- *het ontwikkelen van een jachthaven, als vervolg op de aanpassingen van de strekdammen.*

Onderstaand wordt het kader van de jachthavenontwikkeling nader toegelicht. Voor een toelichting van de kustversterking wordt verwezen naar deel B of deel A1 van het MER.

2.1 Ontwikkelingen in badplaats Cadzand Bad

Cadzand-Bad is in de tweede helft van de twintigste eeuw een belangrijke badplaats aan de Zeeuws-Vlaamse kust geworden. Toerisme en recreatie vormen nu en in de toekomst veruit de grootste economische pijler van Cadzand-Bad. De veranderingen in deze sector vragen om een kwaliteitsverbetering. In 2007 is het "Ontwikkelingsplan Cadzand Bad - Natuurlijk Stijlvol" verschenen dat een samenhangend beleidskader biedt voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. In 2011 is tevens de "Schilvisie Cadzand-Bad" vastgesteld, waarin de stedenbouwkundige visie op de toekomstige ontwikkeling van de flanken van Cadzand-Bad is opgenomen. De Schilvisie borduurt voort op het Ontwikkelingsplan Cadzand-Bad.

Anno 2012 gonst Cadzand-Bad, ondanks een economische crisis, van de ontwikkelingen. Daarbij speelt de positie in de Zwinregio, waar net over de grens een welvarend potentieel aanwezig is, een belangrijke rol. Hotels in Cadzand-Bad zijn of worden grondig vernieuwd en uitgebreid, appartementencomplexen worden opgericht en het recreatiepark Cavelot, dat in oppervlakte een verdubbeling van het dorp betekent, is in aanbouw.

Het toekomstige Cadzand-Bad is niet alleen afhankelijk van het zomerseizoen en enkele kleinere andere vakantiepieken. De combinatie van regionale kwaliteiten en kwaliteit van de badplaats zelf moeten uiteindelijk resulteren in een jaarronde aantrekkingskracht. Daarbij zorgt het strandtoerisme voor een extra dynamiek in het zomerseizoen. Een dergelijke ambitie stelt eisen aan het aanbod, het kwaliteitsniveau en de openingstijden van diverse voorzieningen.

Bij de vrijetijdseconomie van de badplaats speelt de beleving een cruciale rol. Dat sfeeraspect geldt niet alleen voor de verblijfsaccommodaties, voorzieningen en services, maar zeker ook in de beleving van een aangename identiteit van de badplaats als geheel. Cadzand-Bad profileert zich als een ontspannen familiebadplaats. De belangrijkste hotels in het dorp zijn nog steeds familiebedrijven. Deze hebben zich verenigd in de Stichting Promotie Cadzand.

2.2 Planvorming jachthavenontwikkeling

In 2007 is ten tijde van het opstellen van het kustversterkingsplan al gesproken over het realiseren van een haven tussen de strekdammen. In de achtergrondrapportage bij het MER Zwakke Schakels is opgenomen: *"Het alternatief Zeewaarts Duinen biedt de mogelijkheid om aanvullende ruimtelijke kwaliteit te ontwikkelen. Het gaat hierbij om maatregelen die nog in studie en in besluitvorming moeten worden genomen".... "Het gaat daarbij om" ... "de wijze waarop de verbreding van de duinen gebruikt kan worden voor de inrichting van een uitloopgebied voor Cadzand-Bad. De verdere inrichting dient daarbij rekening te houden met wensen vanuit de natuur en mogelijkheden die de functie veiligheid biedt. Ook kan worden gezien of in combinatie met de versterking van de strekdammen een wachthaventje kan worden gerealiseerd."*

Onderzoek economische haalbaarheid

In 2009 heeft de Stichting Promotie Cadzand het initiatief genomen om het idee van een jachthaven tussen de nieuwe strekdammen van Cadzand-Bad verder uit te werken. In een onderzoek naar de economische haalbaarheid [Marina yachting consultancy, 2009] zijn twee varianten bekeken: een brede en een smalle variant.

Tijdens het onderzoek bleek een groot draagvlak voor de realisatie van een jachthaven. Dit draagvlak wordt mede gevoed door het besef dat een jachthaven in Cadzand-Bad een belangrijke toeristisch-economische impuls betekent, niet alleen voor Cadzand-Bad, maar voor de hele Zwinregio, inclusief Knokke-Heist. De Zwinregio wordt daarmee beter bereikbaar voor vaarrecreanten uit het Deltagebied, de Vlaamse kust en zelfs van overzee. Ook ontstaat er een betere verbinding richting de Belgische kust en wordt de noord-zuid hoofdas (onderdeel uitmakend van de drie hoofdassen voor de watersport in Nederland) verlengd (zie figuur 2.1).

Figuur 2.1 Hoofdassen voor watersport [Marina yachting consulting, 2009]

Tot slot wordt door de aanleg van een jachthaven nieuwe werkgelegenheid gecreëerd, dat met name aan de Zeeuws-Vlaamse kant met een krimpende bevolking en een voorzieningenniveau dat onder druk staat, zeer welkom is.

Het onderzoek concludeert dat beide varianten exploiteerbaar zijn, waarbij de smalle variant minder risicovol is als gevolg van de beperktere investering.

Inrichtingsvoorstellen

Vervolgens is een projectgroep samengesteld, waarin de gemeente Sluis, het waterschap Scheldestromen en de Stichting Promotie Cadzand zitting hebben. In deze projectgroep zijn diverse inrichtingsvoorstellen de revue gepasseerd. De mogelijkheid om een jachthaven te ontwikkelen wordt ook nadrukkelijk opgehouden in de Schilvisie Cadzand-Bad. In de Schilvisie wordt het als volgt verwoord: *“Een bijzondere programmatische component is de mogelijke ontwikkeling van een kleine buitendijkse jachthaven voor passanten. Een dergelijke voorziening zou het toeristisch recreatieve profiel van de badplaats verder versterken. Tijdens het opstellen van deze visie wordt de financiële haalbaarheid van het initiatief nog onderzocht.”*

De Stichting Promotie Cadzand heeft aan de gemeente Sluis om een bijdrage gevraagd. Op 27 oktober 2011 heeft de gemeenteraad van Sluis besloten medewerking te verlenen aan het initiatief tot aanleg van een jachthaven in Cadzand-Bad en in te stemmen met het beschikbaar stellen van een eenmalige bijdrage van 50% van de investering tot een maximum van € 2,25 miljoen uit het Investeringsfonds Cadzand Bad. Vervolgens is door ondernemers en investeerders Yacht@Cadzand B.V. opgericht. In deze besloten vennootschap zijn de benodigde financiële bijdragen vanuit het private initiatief samengebracht om de extra investering voor de aanleg van de jachthaven bovenop de investering in de kustversterking af te dekken. Daarmee ligt de weg open om een procedure te starten die de realisatie van de jachthaven planologisch mogelijk maakt. Deze procedure mag in de doorlooptijd geen invloed uitoefenen op de afgesproken realisatie van de kustversterking.

Doelen

Op basis van het voorgaande zijn de volgende doelen voor de ontwikkeling van de jachthaven Cadzand-Bad geformuleerd:

1. het realiseren van een toeristische economische impuls en;
2. het creëren van een bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit van Cadzand-Bad.

2.3 Alternatieven in het MER

De inrichtingsvoorstellen zijn in overleg met het waterschap vertaald in twee alternatieven, die in het MER zijn onderzocht. De alternatieven verschillen met betrekking tot de vorm en de ligging van de westelijke strekdam. De alternatieven verschillen daardoor ook ten aanzien van het aantal ligplaatsen. In tabel 2.1 zijn de belangrijkste kenmerken van de alternatieven 'jachthaven smal' en 'jachthaven breed' samengevat. Bij het onderzoek naar de effecten van de jachthaven is het alternatief 'HWBP' (zie paragraaf 1.3) als referentie gehanteerd. Het gaat er voor de jachthaven immers om de (extra) effecten ten opzichte van de (op basis van rijks- en waterschapsbeleid) noodzakelijke, onvermijdelijke ingreep om de kustversterking op orde te brengen.

Tabel 2.1 Overzicht maatregelen alternatief 'jachthaven smal' en 'jachthaven breed'

	Alternatief 'HWBP' (referentie voor Jachthaven)	Alternatief 'jachthaven smal'	Alternatief 'jachthaven breed'
<i>Maatregelen strekdammen</i>			
Dimensionering westelijke strekdam	Hoogte: 7,5 m +NAP Breedte 40 m (bij LW) Lengte: 490 m	Hoogte: 7,5 m +NAP Breedte 40 m (bij LW) Lengte: 520 m	Hoogte: 7,5 m +NAP Breedte 40 m (bij LW) Lengte: 550 m
Verlenging westelijke strekdam*	Zeewaarts: ca. 60 m Haak: 80 m	Zeewaarts: ca. 60 m Haak: 110 m	Zeewaarts: ca. 60 m Haak: 140 m
Dimensionering oostelijke strekdam	Hoogte: 5,0 m +NAP Breedte 40 m (bij LW) Lengte: 320 m	Hoogte: 5,0 m +NAP Breedte 40 m (bij LW) Lengte: 320 m	Hoogte: 5,0 m +NAP Breedte 40 m (bij LW) Lengte: 320 m
KNRM	Moet worden verplaatst door de aanleg van de dam	Moet worden aangepast aan de functie van de jachthaven	Moet worden aangepast aan de functie van de jachthaven
Diepte tussen strekdammen	NAP- 2m tot NAP+ 2m	Havenbekken wordt verdiept tot NAP -6m	Havenbekken wordt verdiept tot NAP -6m
<i>Maatregelen Recreatief deel (jachthaven)</i>			
Jachthaven	-	Ca. 100-125 ligplaatsen	Ca. 200-250 ligplaatsen
Parkeren**	-	Ca. 60 parkeerplaatsen	Ca. 120 parkeerplaatsen
Voorzieningen	-	Havengebouw max 600 m2 bvo	Havengebouw max 600 m2 bvo

* ten opzichte van huidige situatie ** exclusief KNRN

3 Beschouwing jachthaven Cadzand-Bad

3.1 De effecten samengevat

In het Milieueffectrapport (deel B) zijn de alternatieven beoordeeld op de milieueffecten. Onderstaand wordt nader ingegaan op de effecten van de alternatieven 'jachthaven smal' en 'jachthaven breed'. De effecten zijn beschouwd ten opzichte van het alternatief 'HWBP' (de referentie).

Figuur 3.1 Overzicht effecten jachthaven Cadzand-Bad

Thema	Aspecten	Beoordelingscriterium	Alternatief 'jachthaven smal'	Alternatief 'jachthaven breed'
Kustveiligheid- en onderhoud	Beheer en onderhoud	De mate waarin beheer en onderhoud nodig zijn	0/-	0/-
	Robuustheid	Termijn waarbinnen veiligheidsnorm 1:4.000 wordt gegarandeerd	0	0
	Toekomstvastheid	De flexibiliteit van het ontwerp	0	0
	Toetsbaarheid	Mogelijkheid om de primaire kering concreet en formeel te kunnen toetsen	0	0
Verkeer	Bereikbaarheid auto	Verandering I/C capaciteit op toeleidende wegen en kruisingen	0	0
	Kwaliteit langzaam verkeersverbindingen	Bijdrage aan knooppuntfunctie langzaam verkeer	0	0
	Parkeercapaciteit	Capaciteit in relatie tot parkeeraanbod	0	0
	Nautische veiligheid	Effect op de nautische veiligheid	0	0
Woon- en leefmilieu	Geluid jachthaven	Berekening op basis van gecumuleerde geluidbronnen	0	0
	Wegverkeerslawaaï	Berekening op basis van verkeersintensiteiten	0	0
	Luchtkwaliteit	Emissies fijnstof en stikstofoxyden	0	0
	Lichtuitstraling	Verstrooiing licht	0/-	-
	Veiligheid	Risicocontour brandstoftanks	0	0
		Zwemveiligheid	0	0
Natuur	Natura 2000 gebieden	Effect op Natura 2000 gebieden	-	-/-
	EHS	Effect op EHS gebieden	0	0
	Beschermde soorten	Effect op beschermde soorten	0	0
Bodem en water	Grondbalans	Effect op grondbalans	0	0
	Bodemkwaliteit	De chemische en fysische kwaliteit van de vrijkomende grond	0	0
	Waterkwaliteit	Effecten op de waterkwaliteit in de aanlegfase	-	-/--
		Effecten op de waterkwaliteit in de gebruiksfase	0	0
Ruimtelijke kwaliteit	Ruimtelijke structuur	Mate waarin de landschappelijke stedenbouwkundige structuur wordt aangetast dan wel versterkt	++	0
	Ruimtelijk beeld	De mate waarin zichtlijnen van openbare ruimtes en verblijfseenheden verstoord worden	++	0
Cultuurhistorie en archeologie	Cultuurhistorie	Effect op cultuurhistorische waarden	0	0
	Archeologie	Effect op archeologische waarden	0	0
Overige aspecten	Recreatie	Bijdrage aan het recreatief product Cadzand-Bad	++	+++
	Sociale veiligheid	Effecten op sociale controle en sociale veiligheid	+	+
	Hinder tijdens aanleg	(Onderwater)geluid en trillingen	-	-

Kustveiligheid en -onderhoud

Ten opzichte van de referentiesituatie (alternatief 'HWBP' inclusief autonome ontwikkelingen) vindt buiten de strekdammen een beperkte toename plaats van de onderhoudsbehoefte (ca. 5%) die volledig binnen de onzekerheidsmarge valt. Als gevolg van het op diepte houden van de haven dient daarnaast periodiek sediment te worden verwijderd uit de havenkom en de geul richting de haven. Op grond van het risico op snelle verzanding van de haventoeegang worden de jachthavenalternatieven beperkt negatief beoordeeld ten opzichte van het alternatief 'HWBP' (0/-).

De alternatieven zijn niet robuuster dan alternatief 'HWBP': ze voldoen beide aan de veiligheidsnorm 1:4.000 voor de planperiode van 50 jaar. Ook bieden de alternatieven ten opzichte van alternatief 'HWBP' geen extra flexibiliteit in het ontwerp. Ze kunnen in de toekomst zeewaarts worden uitbereid. Tot slot is er geen verschil in de toetsbaarheid ten opzichte van alternatief 'HWBP'. De aspecten robuustheid, toekomstvastheid en toetsbaarheid zijn derhalve neutraal beoordeeld (0).

Verkeer

Alternatieven 'jachthaven smal' en 'jachthaven breed' resulteren beide in een toename van de verkeersbelasting op de Kanaalweg van respectievelijk ca. 1 en 2% (worstcase, weekenddag in hoogseizoen). Voor de andere beschouwde wegen is dit kleiner dan 1%. Het effect op de verhouding tussen intensiteit en capaciteit (I/C-verhouding) is verwaarloosbaar (0). Verwacht mag dan ook worden dat met uitzondering van extreme pieken geen congestie op zal treden. Het effect van alternatief 'jachthaven smal' en 'jachthaven breed' op de verbindingen voor langzaam verkeer is in samenhang hiermee ook verwaarloosbaar (0). Als gevolg van de aanleg van extra parkeerplaatsen voor de jachthaven (in alternatief 'jachthaven smal' 63 en in 'jachthaven breed' 125, exclusief KNRM) is de parkeercapaciteit voldoende en treden geen knelpunten op (0). Tot slot kan op basis van onderzoek worden gesteld dat beide jachthavenalternatieven geen negatieve effecten op de nautische veiligheid (0).

Woon- en leefmilieu

Bij de alternatieven 'jachthaven smal' en 'jachthaven breed' is geen waarneembaar effect op de geluidbelasting als gevolg van de aanleg van de jachthaven. Wel vindt er een lichte toename plaats van het verkeer. Hierdoor is er bij het alternatief 'jachthaven smal' een beperkte toename van de geluidbelasting door het wegverkeer. Dit is echter verwaarloosbaar. Ook bij het alternatief 'jachthaven breed' is er een toename van ongeveer 0,1 dB (worstcase, weekenddag, hoogseizoen). Ook dit effect is verwaarloosbaar (0). Ook het effect op de luchtkwaliteit is verwaarloosbaar (0). Ten opzichte van alternatief 'HWBP' wordt in de alternatieven 'jachthaven smal' en 'jachthaven breed' verlichting aangebracht, waardoor er sprake is van lichtuitstraling. Het effect is bij een grotere jachthaven iets negatiever beoordeeld (- in plaats van 0/-). Tot slot treedt als gevolg van een andere vormgeving van de westelijke strekdam bij de alternatieven 'jachthaven smal' en 'jachthaven breed' ten opzichte van alternatief 'HWBP' geen verslechtering op van de zwemveiligheid (0). Aangezien kwetsbare objecten op minimaal 30 meter van de steigers van de voorziene jachthaven liggen, is ook het effect op de externe veiligheid neutraal beoordeeld (0).

Natuur

De jachthaven veroorzaakt binnen de Natura 2000 gebieden negatieve effecten (ruimtebeslag, verstoring door waterrecreatie en aanleg van de haven). De effecten van alternatief 'jachthaven breed' zijn negatiever dan van alternatief 'jachthaven smal' als gevolg van een groter ruimtebeslag en een groter aantal vaarbewegingen (-/- in plaats van -). In de uitgevoerde passende beoordeling zijn significante negatieve effecten op soorten of habitattypen echter uitgesloten. De natuurlijke kenmerken van het Natura 2000 gebied Westerschelde & Saeftinghe worden niet aangetast door de aanleg en gebruik van de jachthaven Cadzand Bad. Daarnaast veroorzaken de alternatieven 'jachthaven smal' en 'jachthaven breed' geen ruimtebeslag in EHS-gebied. De natuurlijke kenmerken en waarden van de EHS worden niet aangetast (0). Ook is er geen sprake van effect op de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten (0).

Bodem en water

Het effect op de grondbalans is neutraal geacht, gezien het suppleren van gebiedseigen zand binnen het plangebied (0). Ook is er geen effect op de bodemkwaliteit (0). Wel treedt er als gevolg van de aanleg

van de jachthaven tijdelijke vertroebeling op, waardoor er een negatief effect is op de waterkwaliteit ten opzichte van alternatief 'HWBP'. Aangezien er bij het alternatief 'jachthaven breed' sprake is van meer baggerwerkzaamheden is het effect van alternatief 'jachthaven smal' en 'jachthaven breed' respectievelijk - en -/- -. Er is geen sprake van effect op de waterkwaliteit in de gebruiksfase (0).

Ruimtelijke kwaliteit

Ten opzichte van het alternatief 'HWBP' verzacht de aanleg van een smalle jachthaven de doorbreking van de landschappelijke structuur. Ook biedt de jachthaven de mogelijkheid voor het realiseren van een extra langzaamverkeersverbinding die de fuikwerking bij het gemaal vermindert. Het effect van alternatief 'jachthaven smal' op de ruimtelijke structuur is positief (++). Als gevolg van de realisatie van een brede jachthaven treedt juist doorbreking op van de ruimtelijke structuur, doordat de twee duingebieden verder van elkaar worden gescheiden. Wel is er ook de mogelijkheid voor versterking van de recreatieve routestructuur. Het effect van alternatief 'jachthaven breed' op de ruimtelijke structuur is samengevat neutraal beoordeeld (0).

De realisatie van een smalle jachthaven draagt bij aan de beleefbaarheid van het gebied. Ook worden de parkeerplaatsen ingepast binnen de strekdammen en uit het zicht geplaatst vanuit de bestaande bebouwing. Uitgaande van een professionele en kwaliteitsvolle vormgeving van het havenplateau is het effect op het ruimtelijk beeld van het alternatief 'jachthaven smal' positief beoordeeld (++). Doordat de jachthaven in alternatief 'jachthaven breed' meer ruimte inneemt en de strekdammen verder uit elkaar liggen, verandert het ruimtelijk beeld. Het havenplateau ligt meer in het zicht van met name De Wielingen en past minder goed bij de schaal van het gebied. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Cultuurhistorie en archeologie

Als gevolg van de aanleg van de alternatieven 'jachthaven smal' en 'jachthaven breed' worden geen cultuurhistorische waarden aangetast (0). Ook is er geen sprake van aantasting van archeologische waarden (zoals scheepswrakken) als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling (0).

Overige aspecten

De aanleg van een smalle en brede jachthaven draagt bij aan de recreatieve waarde van zowel Cadzand-Bad als de gehele Zwinregio. Het effect is respectievelijk positief (++) en zeer positief (+++). Daarnaast neemt ten opzichte van de referentiesituatie als gevolg van de aanleg van een jachthaven de sociale veiligheid toe. Beide alternatieven zijn positief beoordeeld (+). De duur van de aanleg is als gevolg van het verplaatsen van de westelijke strekdam, het uitdiepen van het havenbassin, het aanbrengen van een oeververdediging en realisatie van de havenvoorzieningen (zoals steigers en het havengebouw) langer. Hierdoor is de mogelijke hinder tijdens uitvoering groter dan bij alternatief 'HWBP'. Beide alternatieven zijn licht negatief beoordeeld (-).

3.2 Het voorkeursalternatief

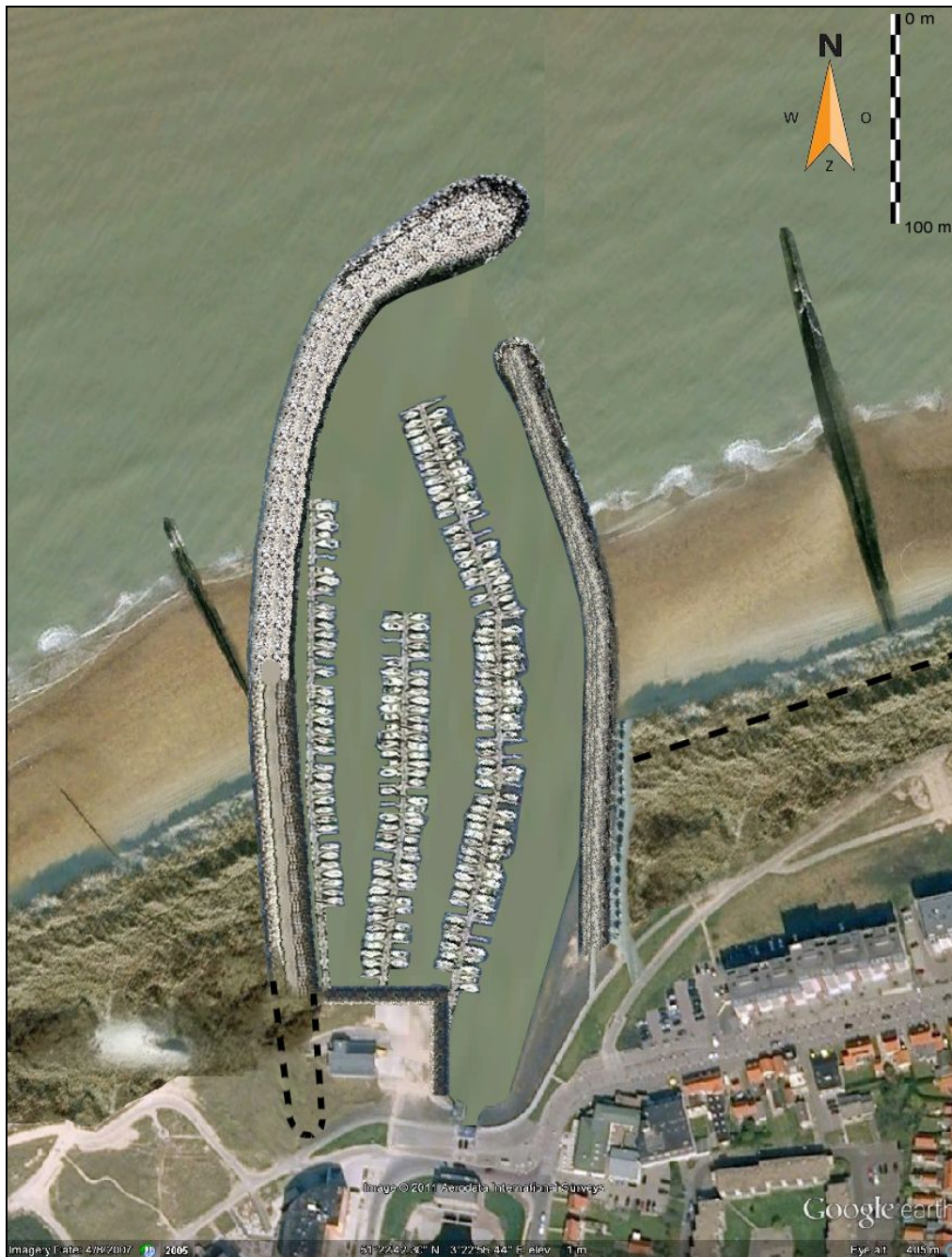
3.2.1 Onderbouwing van de keuze

Kustversterkingsplan biedt ruimte voor een jachthaven

Op basis van de uitkomsten van dit MER, de economische haalbaarheidsstudie voor de jachthavenontwikkeling Cadzand-Bad, overleg met de gemeente Sluis en het waterschap Scheldestromen heeft Yacht@Cadzand-Bad B.V. geconcludeerd dat er voldoende basis is om door te gaan met de ontwikkeling van de jachthaven. Naar aanleiding daarvan en in overleg met de gemeente Sluis heeft het waterschap Scheldestromen besloten de plannen voor het kustversterkingsplan zodanig te maken dat binnen de strekdammen bij het gemaal ruimte wordt geboden voor een jachthaven. Dit sluit aan bij het beleid voor de kustversterking, om daar waar mogelijk de kustversterking te laten bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving.

Het waterschap Scheldestromen en de initiatiefnemers van de jachthaven hebben, in samenspraak met de gemeente Sluis, een voorkeursalternatief ontwikkeld. Dit voorkeursalternatief heeft, kort samengevat, een sterke meerwaarde voor de recreatieve functie van Cadzand-Bad, leidt tot een betere ruimtelijke kwaliteit, voldoet aan de eisen van kustveiligheid en heeft -in vergelijking met het alternatief

'HWBP'- nagenoeg geen negatieve milieugevolgen. Tegenover een duidelijke meerwaarde staan geringe (extra) milieugevolgen. Figuur 3.1 laat het voorkeursalternatief voor de jachthaven zien. De strekdammen sluiten op hetzelfde punt aan op de duinen en dijken als in het alternatief 'jachthaven smal', maar kennen een bolle vorm in plaats van een holle vorm. Daardoor is er meer ruimte binnen de strekdammen voor een jachthaven, terwijl de verbeteringen in de ruimtelijke kwaliteit die in het alternatief 'jachthaven smal'

Figuur 3.1 Voorkeursalternatief kustversterking en jachthaven [Svašek Hydraulics, 2012]

zitten, gehandhaafd kunnen blijven. Morfologisch heeft een bolle vorm een licht positief effect ten opzichte van een holle vorm.

Separate besluitvorming over kustversterking

Een voorwaarde voor het realiseren van de jachthaven is het realiseren van strekdammen met voldoende ruimte voor een vanuit zee bereikbare haven. Het (te wijzigen) kustversterkingsplan van het waterschap Scheldestromen maakt het mogelijk aan deze voorwaarde te voldoen.

Waarom dit voorkeursalternatief?

In het MER deel B zijn de effecten van de kustversterking en van de jachthaven in samenhang in beeld gebracht. Uit de effectbeschrijvingen blijkt dat een deel van de effecten (nagenoeg) geheel kan worden toegeschreven aan de kustversterking en een ander deel (nagenoeg) geheel aan het gebruik van de ruimte tussen de strekdammen voor een jachthaven. Met de twee alternatieven 'jachthaven smal' en 'jachthaven breed' is de bandbreedte van de effecten van de jachthaven inzichtelijk gemaakt.

Tabel 3.2 Het voorkeursalternatief in vergelijking met de alternatieven HWBP en Jachthaven smal

	Alternatief 'HWBP'	Alternatief 'jachthaven smal'	Voorkeursalternatief
<i>Maatregelen Kustveiligheidsdeel</i>			
Dimensionering westelijke strekdam	Hoogte: 7,5 m +NAP Breedte 40 m (bij LW) Lengte: 490 m	Hoogte: 7,5 m +NAP Breedte 40 m (bij LW) Lengte: 520 m	Hoogte: 7,5 m + NAP Breedte: 40 m (bij LW) Lengte: 530 m
Verlenging westelijke strekdam*	Zeewaarts: ca. 60 m Haak: 80 m	Zeewaarts: ca. 60 m Haak: 110 m	Zeewaarts: ca. 60 m Haak: 120 m
Dimensionering oostelijke strekdam	Hoogte: 5,0 m +NAP Breedte 40 m (bij LW) Lengte: 320 m	als alternatief 'HWBP'	als alternatief 'HWBP'
Bekleding strekdammen	Gezette steen, beton-elementen, losse breuksteen en gepenetreerde breuksteen	als alternatief 'HWBP'	Als alternatief 'HWBP'
KNRM	Moet worden verplaatst door de aanleg van de dam	Moet worden aangepast aan de functie van de jachthaven	Moet worden aangepast aan de functie van de jachthaven
Diepte tussen strekdammen	NAP- 2m tot NAP+ 2m	Havenbekken wordt verdiept tot NAP -6m	Havenbekken wordt verdiept tot circa NAP -5,2 m
<i>Maatregelen Recreatief deel (jachthaven)</i>			
Jachthaven	-	Ca. 100-125 ligplaatsen	Ca. 150-200 ligplaatsen
Parkeren**	-	Ca. 60 parkeerplaatsen	Ca. 75-100 parkeerplaatsen
Voorzieningen	-	Havengebouw max 600 m2 bvo	Als alternatief 'jachthaven smal'

* ten opzichte van huidige situatie ** exclusief KNRN

Voor wat betreft de effecten op kustveiligheid en -onderhoud is het 'extra' effect van de jachthaven (ten opzichte van het alternatief 'HWBP') gering. Het geringe extra effect van de jachthaven is vooral het gevolg van de extra inspanning die nodig is om de haven op diepte te houden. In het voorkeursalternatief wordt dan ook uitgegaan van een diepte van 5,2 meter beneden NAP in plaats van 6 meter; daarmee is er ook in tijden van laagwater nog steeds voldoende diepte voor veruit het grootste deel van de boten en het negatief effect als gevolg van het baggeren wordt daarmee verminderd. Uit de effectbeschrijving voor de kustmorfologie blijken de verschillen tussen de drie alternatieven klein te zijn; een 'bolle' vorm van de strekdammen heeft morfologisch een lichte voorkeur boven de 'holle' vorm.

Uit de effectbepalingen blijkt dat voor veel milieuaspecten de effecten gering en niet onderscheidend zijn voor de alternatieven 'jachthaven smal' en 'jachthaven breed'. Voor de aspecten die wel tot enig onderscheid leiden (natuur, effecten waterkwaliteit aanlegfase) is er een (lichte) voorkeur voor het alternatief 'jachthaven smal'. Meer onderscheid is aanwezig voor het aspect ruimtelijke kwaliteit, waar het alternatief 'jachthaven smal' duidelijk positiever is beoordeeld dan het alternatief 'jachthaven breed'. Dit is vooral het gevolg van de betere inpassing en gunstiger effect op zichtlijnen van alternatief 'jachthaven smal' in vergelijking met het alternatief 'jachthaven breed'. Tegenover deze, vanwege milieugevolgen, (lichte) voorkeur voor een smalle jachthaven staat een duidelijke voorkeur voor een

brede jachthaven vanwege de grotere bijdrage aan recreatieve functie van Cadzand-Bad en een gunstiger verhouding tussen investeringen en opbrengsten.

In het voorkeursalternatief is, door het (uitgaande van alternatief 'jachthaven smal') vervangen van een 'holle' door een 'bolle' strekdam meer ruimte gecreëerd voor een jachthaven. Door deze aanpassing blijven de effecten voor het aspect natuur gelijk aan de effecten van het alternatief 'jachthaven smal'. Het (geringe) extra effect voor Natura 2000 gebieden van het alternatief 'jachthaven smal' (ten opzichte van alternatief 'HWBP') wordt voornamelijk veroorzaakt door de effecten van de schepen die gebruik maken van de jachthaven. Dit effect is dus niet toe te schrijven aan de ligging van de strekdammen.

Het effect van het voorkeursalternatief (voor zover opgenomen in het kustversterkingsplan) op de ruimtelijke kwaliteit is vergelijkbaar met het effect van het alternatief 'jachthaven smal'.

3.2.2 Consequenties effectbeoordeling

Voor het voorkeursalternatief zoals dat in de vorige paragraaf is gepresenteerd is per milieuthema nagegaan in hoeverre de milieueffecten zoals beschreven in paragraaf 3.3 gewijzigd zijn. Geconcludeerd kan worden dat het voorkeursalternatief overal hetzelfde scoort als het alternatief 'jachthaven smal', maar dat de bijdrage aan het recreatief product wordt verbeterd.

Figuur 3.3 Overzicht effecten voorkeursalternatief jachthaven Cadzand-Bad

Thema	Aspecten	Beoordelingscriterium	Alternatief 'jachthaven smal'	Voorkeursalternatief
Kustveiligheid- en onderhoud	Beheer en onderhoud	De mate waarin beheer en onderhoud nodig zijn	0/-	0/-
	Robuustheid	Termijn waarbinnen veiligheidsnorm 1:4.000 wordt gegarandeerd	0	0
	Toekomstvastheid	De flexibiliteit van het ontwerp	0	0
	Toetsbaarheid	Mogelijkheid om de primaire kering concreet en formeel te kunnen toetsen	0	0
Verkeer	Bereikbaarheid auto	Verandering I/C capaciteit op toeleidende wegen en kruisingen	0	0
	Kwaliteit langzaam verkeersverbindingen	Bijdrage aan knooppuntfunctie langzaam verkeer	0	0
	Parkeercapaciteit	Capaciteit in relatie tot parkeeraanbod	0	0
	Nautische veiligheid	Effect op de nautische veiligheid	0	0
Woon- en leefmilieu	Geluid jachthaven	Berekening op basis van gecumuleerde geluidbronnen	0	0
	Wegverkeerslawaaï	Berekening op basis van verkeersintensiteiten	0	0
	Luchtkwaliteit	Emissies fijnstof en stikstofoxiden	0	0
	Lichtuitstraling	Verstrooiing licht	0/-	0/-
	(Externe) veiligheid	Risicocontour brandstoftanks	0	0
		Zwemveiligheid	0	0
Natuur	Natura 2000 gebieden	Effect op Natura 2000 gebieden	-	-
	EHS	Effect op EHS gebieden	0	0
	Beschermde soorten	Effect op beschermde soorten	0	0
Bodem en water	Grondbalans	Mate van grondbalans	0	0
	Bodemkwaliteit	De chemische en fysische kwaliteit van de vrijkomende grond	0	0
	Waterkwaliteit	Effecten op de waterkwaliteit in de aanlegfase	-	-
		Effecten op de waterkwaliteit in de gebruiksfase	0	0
Ruimtelijke kwaliteit	Ruimtelijke structuur	Mate waarin de landschappelijke stedenbouwkundige structuur wordt aangetast dan wel versterkt	++	++

Thema	Aspecten	Beoordelingscriterium	Alternatief 'jachthaven smal'	Voorkeurs-alternatief
	Ruimtelijk beeld	De mate waarin zichtlijnen van openbare ruimtes en verblijfseenheden verstoord worden	++	++
Cultuurhistorie en archeologie	Cultuurhistorie	Effect op cultuurhistorische waarden	0	0
	Archeologie	Effect op archeologische waarden	0	0
Overige aspecten	Recreatie	Bijdrage aan het recreatief product Cadzand-Bad	++	+++
	Sociale veiligheid	Effecten op sociale controle en sociale veiligheid	+	+
	Hinder tijdens aanleg	(Onderwater)geluid en trillingen	-	-

3.3 Doelbereik

De hoofddoelen van de jachthaven Cadzand-Bad zijn:

1. het realiseren van een toeristische economische impuls en;
2. het creëren van een bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit van Cadzand-Bad.

Zoals in de vorige alinea is aangegeven dragen de jachthavenalternatieven bij aan de recreatieve waarde van zowel Cadzand-Bad als de gehele Zwinregio. Hiermee draagt de jachthaven bij aan het realiseren van een toeristische economische impuls. De effecten van het alternatief 'jachthaven smal' en 'jachthaven breed' zijn respectievelijk positief (++) en zeer positief (+++) ten aanzien van dit doel.

De ruimtelijke kwaliteit wordt in het alternatief 'jachthaven smal' sterk verbeterd in vergelijking met het alternatief 'HWBP'. Deze verbetering komt, zoals ook in de bovenstaande paragraaf is aangegeven, vooral voort uit het verlevendigen van de beeld tussen de strekdammen, de mogelijkheid voor het realiseren van een extra langzaamverkeersverbinding die de fuikwerking bij het gemaal vermindert, de verbetering van de kwaliteit van de huisvesting in het gebied en de aankleding van het havenplateau. In het alternatief 'jachthaven breed' zijn deze verbeteringen in vergelijking met het alternatief 'HWBP' grotendeels niet aanwezig doordat de koppeling tussen de strekdammen wordt verminderd en de jachthaven zeer in het zicht van met name De Wielingen komt te liggen.

3.4 Kosten

In de voorbereiding van de plannen is een globale kostendoorrekening gemaakt van de (extra) kosten als gevolg van de aanleg van de jachthaven. Deze kosten worden indicatief als volgt geraamd:

Meerprijs kosten strekdammen	€ 2,7 miljoen
Inrichting jachthaven	€ 1,5 miljoen
Onderzoekskosten en reserve	€ 0,3 miljoen
Totale investering	€ 4,5 miljoen

Deze investering wordt voor de helft afgedekt door een bijdrage uit het Investeringsfonds Cadzand tot een maximum van € 2,25 miljoen. Het raadsbesluit van 27 oktober 2011 garandeert dit. Voor de andere helft van de investering hebben private investeerders € 2,25 miljoen ingelegd in Yacht@Cadzand-Bad B.V. De jachthavenontwikkeling is daarmee financieel afgedekt.

3.5 Mitigatie

Mogelijke mitigerende maatregelen zijn:

- Verstoring EHS mitigeren door tijdens de aanlegwerkzaamheden zo veel mogelijk via het water aan te voeren en het verkeer van en naar de jachthaven niet via de wegen langs het kanaal te leiden.
- Een professionele en kwaliteitsvolle vormgeving van het havenplateau.

4 Procedure en vervolg

4.1 De m.e.r.-procedure

De uitgebreide m.e.r.-procedure is van toepassing op de jachthaven Cadzand-Bad en kent de volgende procedurele eisen:

- Mededeling door initiatiefnemer aan bevoegd gezag;
- Openbare kennisgeving van het voornemen door bevoegd gezag;
- Raadpleging van de betrokken bestuurlijke organen over reikwijdte en detailniveau van de m.e.r.;
- Bevoegd gezag moet mogelijkheid bieden om zienswijzen in te dienen (inspraak);
- Op verzoek advies Cie Mer² voor advies voor reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport (niet verplicht, maar is wel voor gekozen);
- Opstellen milieueffectrapport;
- Openbaar maken MER en opsturen aan de wettelijke adviseurs en Cie Mer;
- Indienen van zienswijzen op het MER;
- Verplicht toetsingsadvies Cie Mer;
- Besluit nemen inclusief motivatie hoe de m.e.r. in de planvorming is betrokken en bekendmaking besluit;
- Evaluatie van effecten tijdens en na realisatie.

Onderstaand worden de stappen verder toegelicht.

Mededeling aan bevoegd gezag

De m.e.r.-procedure ging op 7 december 2011 van start met de schriftelijke mededeling van Stichting Promotie Cadzand aan de gemeente Sluis (het bevoegd gezag) dat het voornemens is om voor het realiseren van de jachthaven Cadzand-Bad een milieueffectrapport op te stellen.

Kennisgeving

Vervolgens heeft openbare kennisgeving plaatsgevonden. De kennisgeving is het bekend maken van de plannen met de daarbij horende m.e.r. procedure aan een ieder die met de plannen te maken gaat krijgen of die hiervoor geïnteresseerd is. Op 22 december 2011 is kennis gegeven van het project Jachthaven Cadzand-bad en is de m.e.r.-procedure gestart.

Conform wettelijke eisen is in de kennisgeving aangegeven:

- Aankondiging besluit en project-m.e.r.-procedure;
- Welke stukken, waar en wanneer ter inzage;
- Wie mag wanneer en op welke manier inspraak plegen;
- Aangeven dat advies van de Cie Mer wordt gevraagd.

Raadpleging en inspraak

Initiatiefnemer (inmiddels Yacht@Cadzand-Bad B.V.) en bevoegd gezag (College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Sluis) hebben er voor gekozen de betrokken bestuurlijke instanties en wettelijke adviseurs te raadplegen door middel van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau Jachthaven Cadzand-Bad. In de notitie zijn de kaders van, en de onderzoeksmethodiek voor, de m.e.r. beschreven. De notitie is voorgelegd aan de te raadplegen instanties en heeft vanaf 22 december 2011 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Er zijn 7 inspraakreacties ontvangen.

Onderstaand volgen de belangrijkste hoofdpunten uit de adviezen en inspraakreacties:

- *De vereniging van eigenaren van 'Residence 'de Sluuswachter'* vraagt aandacht voor het uitzicht vanaf de Residence op de projectlocatie in relatie tot de voorziene parkeerplaatsen, strekdammen, botenkraan en bebouwing.

² De Commissie voor de milieueffectrapportage is een onafhankelijk toetsende organisatie. In dit document wordt gebruik gemaakt van de afkorting Cie Mer.

- *De KNRM* geeft aan dat de inzet van het reddingstation Cadzand gegarandeerd moet zijn. Ze neemt aan dat bij verplaatsing van het reddingsstation een nieuwe locatie inclusief lanceermogelijkheden wordt aangeboden. Tevens vraagt ze eventuele toevoegingen aan het KNRM-gebouw (en de consequenties daarvan) in nauw overleg met het KNRM te laten plaatsvinden.
- *De Natuurbeschermingsvereniging* vraagt in het MER aandacht te besteden aan o.a. de effecten op EHS, licht, geluid en het aspect duurzaamheid. Daarnaast vraagt ze een soorteninventarisatie uit te voeren en aandacht te besteden aan parkeren en de begrenzing van gebieden.
- *De vereniging van eigenaren van 'Residence Cadzand-Bad'* is tegen de ontwikkeling van een parkeergelegenheid ten oosten van de mogelijke jachthaven en vraagt aandacht voor de effecten op Natura 2000 gebied en de veiligheid van de zeevering.
- *De vereniging van eigenaren van 'Deurloo'* vraagt in het MER aandacht te besteden aan de voorziene parkeergelegenheid, het mogelijk handhaven van de sportvissers helling, de (omvang van de) horecagelegenheid, de impact op natuur (Natura 2000) en de recreatieve structuren. Verzocht wordt om een ondergrondse parkeervoorzieningen en sportvissershelling te projecteren aan de westzijde van de westelijke strekdam.
- *Mede eigenaar van complex de Wielingen* vraagt tot slot aandacht voor de effecten van licht, geluid, verkeershinder, ruimtelijke kwaliteit en zichtlijnen. Inspreker is tegen een horecapunt en grote jachthaven.
- *De provincie Zeeland* vraagt aandacht te besteden aan vaarbewegingen vanuit de haven en rekening te houden met toegankelijkheidsregeling Westerschelde, memoreert dat de Vlakte van de Raan ook Natura 2000-gebied is, verzoekt inzicht te bieden in de hoogte van de strekdammen, op de effecten van de strekdammen op het zandtransport langs de kust, aandacht te besteden aan nautische veiligheid en het aspect tijdelijke hinder uitgebreider te behandelen.
- *De gemeente Knokke-Heist* vraagt aandacht voor de impact op de verzandingsproblematiek, de impact op de mobiliteit in de Retranchementstraat en Hazegrasstraat, de impact op de werking van het gemaal, de impact op natuurinstandhouding in het Zwin en voor duurzaamheid in brede zin.
- *De afdeling Kust van de Vlaamse overheid* vraagt aandacht voor afstemming met de werken in het Zwin en met de werken in het kader van het Masterplan Kustveiligheid en vraagt aandacht voor de verzandingsproblematiek van het Zwin.

Cie Mer en advies reikwijdte en detailniveau

De Cie Mer heeft op verzoek van het bevoegd gezag op 23 februari 2012 een advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport uitgebracht. Hoofdpunten uit het advies zijn:

- Een beschrijving van de te onderzoeken alternatieven, zowel het HWBP als de beide jachthaven-alternatieven, inclusief bijbehorende parkeeroplossingen in de directe omgeving van de haven;
- Een beschrijving van de effecten van de verschillende alternatieven op milieu en natuur, waarbij de effecten van het alternatief 'HWBP' vergeleken worden met de huidige situatie inclusief autonome ontwikkeling, terwijl de effecten van de jachthavenalternatieven vergeleken worden met die van het alternatief 'HWBP';
- Een duidelijk beeld van de mate waarin de verschillende alternatieven bijdragen aan het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit;
- Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling van de inhoud van het MER.

Op basis van de gevraagde adviezen, de inspraakreacties en het advies van de Cie Mer heeft de gemeente Sluis op 24 april 2012 advies uitgebracht over de reikwijdte en het detailniveau van het MER.

Inspraak en toetsing MER

Vervolgens is voorliggend milieueffectrapport (MER) opgesteld. In dit rapport zijn de resultaten van de verschillende onderzoeken opgenomen en zijn de effecten op de verschillende milieuthema's beschreven.

De juistheid en volledigheid van de inhoud van het MER worden getoetst door de Cie Mer. Na de toetsing door de Cie Mer wordt de besluitvorming verder afgewikkeld volgens de procedures van de Wet ruimtelijke ordening. Daartoe wordt het MER samen met het ontwerp-bestemmingsplan gepubliceerd en 6 weken ter inzage gelegd. Eenieder kan in deze periode een reactie geven op het MER en het ontwerp-bestemmingsplan. De reacties worden door het bevoegd gezag in de verdere bestemmingsplanprocedure meegenomen.

4.2 Vervolg van de procedure

Het voorkeursalternatief zoals gepresenteerd in figuur 3.1 wordt vastgelegd in een nieuw bestemmingsplan voor de jachthaven en verder uitgewerkt.

4.3 Leemtes in kennis

In de totstandkoming van het MER zijn diverse onderzoeken verricht die leiden tot onderbouwing van de gepresenteerde resultaten. Elk onderzoek kan weer verfijnd worden, maar er is voor het huidige MER geen sprake van leemtes in kennis. Wel zijn er aandachtspunten geformuleerd, die bij de verdere uitwerking betrokken kunnen worden. Zo zal nadere aandacht besteed worden aan de zwemveiligheid nabij de strekdammen, vanuit de wetenschap dat neervorming ter plaatse niet te voorkomen is.

4.4 Evaluatie

Wettelijk bestaat bij activiteiten die worden voorbereid met behulp van m.e.r. de verplichting om evaluatieonderzoek te (laten) verrichten. In een milieueffectrapport wordt daarom een opzet voor een evaluatieprogramma opgenomen. De kustversterking Cadzand-Bad wordt opgenomen in het langjarige monitoringprogramma Zwakke Schakels, waarbij de morfologische ontwikkeling wordt gevolgd. Omdat er sprake is van een zeewaartse uitbouw van de kustversterking, zal de BasisKustLijn ter plaatse worden gewijzigd. Voor de jachthaven wordt in een anterieure overeenkomst een exploitatie van minimaal 10 jaar gegarandeerd.